

Nr 203

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa domartjänster i tingsrätter; given Stockholms slott den 6 november 1970.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitieärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

Lennart Geijer

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag om att inrätta tjänster för rådman, tillika avdelningsordförande, och rådman i vissa tingsrätter fr. o. m. den 1 januari 1971.

Utdrag av protokollet över justitieärenden, hållet inför Hans Kunglig Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet på Stockholms slott den 6 november 1970.

Närvarande:

Statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Geijer, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *vissa domartjänster i tingsrätter* och anför.

Vid 1969 års riksdag beslöts en enhetlig organisation av de allmänna underrätterna fr. o. m. den 1 januari 1971. De nuvarande häradsrätterna och rådhusrätterna ersätts då av tingsrätter, för vilka gemensamma regler för rättens sammansättning i mål och ärenden skall gälla. Riksdagen fastställde samtidigt vissa principer för den framtida domkretsindelningen för underrätterna (prop. 1969: 44, 1LU 38, rskr 283).

Genom skilda beslut under 1969 och 1970 har Kungl. Maj:t med anledning av tingsrättsreformen och beslutade ändringar i den kommunala indelningen förordnat om den judiciella indelningen i samtliga län fr. o. m. den 1 januari 1971. I ett stort antal fall medför dessa beslut att tingsrätter inrättas, vilkas domkretsar omfattar två eller flera nuvarande underrätters domkretsar eller delar av sådana domkretsar. I flertalet fall kommer dock överensstämmelse att råda mellan domkrets för nuvarande underrätt och domkrets för motsvarande tingsrätt med de jämkningar som påkallas av kommunindelningsändringar. Till följd av ändringarna i domkretsindelningen kommer antalet tingsrätter den 1 januari 1971 att utgöra 108 mot f. n. 135 underrätter (27 rådhusrätter och 108 häradsrätter).

Enligt 2 § första stycket lagen (1969: 244) om ändring i rättegångsbalken skall i tingsrätt finnas lagman och en eller flera rådmän.

I propositionen 1970: 106 har jag anmält (s. 53), att Kungl. Maj:t den 27 februari 1970 förordnat att i var och en av de tingsrätter som inrättas skall fr. o. m. den 1 januari 1971 finnas en tjänst för lagman. Som jag nyss har anført minskas genom judiciella indelningsändringar fr. o. m. nämnda tidpunkt antalet underrätter från 135 till 108. Ett flertal chefsdomartjänster

i de av indelningsändringarna berörda underrätterna har när vakans uppstått ej återbesatts med ordinarie innehavare. I några fall har innehavare av chefsdomartjänst i underrätt som upphör vid årsskiftet 1970/71 förflyttats till lagmanstjänst i tingsrätt på annan ort. Trots detta måste vissa tjänster för chefsdomare föras på övergångsstat.

Vad gäller tjänster för rådmän i tingsrätterna har jag i proposition 1970: 106 anmält (s. 54), att i tingsrätt som i huvudsak kommer att ha samma domkrets som en nuvarande häradsrätt eller rådhusrätt kommer att inrättas samma antal tjänster för rådmän som det f. n. finns tjänster för tingsdomare eller rådmän. I vissa fall bör emellertid antalet rådmän omprövas även i fall där domkretsen för en tingsrätt i huvudsak motsvarar domkretsen för en nuvarande rådhusrätt. Detta gäller i sådana fall där rådhusrätt på grund av nu gällande regler om rådhusrätts sammansättning har tjänster för en borgmästare och två rådmän men där arbetsbördan inte motiverar tjänster för tre ordinarie domare. Antalet tingsrätter där antalet rådmän kommer att bli detsamma som det nuvarande antalet tjänster för tingsdomare eller rådmän uppgår till 75. Vid dessa tingsrätter kommer att inrättas 206 tjänster för rådmän, varav 27 för rådmän, tillika avdelningsordförande. Av sistnämnda tjänster inrättas 19 vid Stockholms tingsrätt och åtta vid Göteborgs tingsrätt.

För övriga 33 tingsrätter föreslår jag att det antal tjänster för rådmän, tillika avdelningsordförande, och rådmän inrättas som anges i en förteckning som torde få fogas till protokollet i detta ärende som bilaga. Behovet av antalet tjänster har bedömts med hänsyn till den arbetsbörda som kan beräknas för dessa tingsrätter.

Kungl. Maj:t bör inhämta riksdagens bemyndigande att vidta de övergångsanordningar som kan behövas för att genomföra den nya organisationen. Bl. a. behöver, som nyss har nämnts, vissa chefsdomartjänster föras på övergångsstat. Vidare kan vissa av de nuvarande tjänsterna för rådmän vid rådhusrätt behöva föras på övergångsstat.

I detta sammanhang får jag anmäla att jag har givit statens avtalsverk uppdrag att förhandla om anställnings- och arbetsvillkor för tingsrätternas personal. Dessa förhandlingar pågår f. n.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t

a) att i de tingsrätter som anges i den vid protokollet i detta ärende fogade förteckningen inrätta de tjänster för rådmän, tillika avdelningsordförande, och rådmän som anges i förteckningen,

b) att vidta de övergångsanordningar som kan behövas beträffande nuvarande tjänster för personalen i underrätt.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kunglig Höghet Regenten, Hertigen av Halland, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

Bilaga

**Förteckning över förslag till tjänster för rådman, tillika avdelnings-
ordförande, och rådman vid vissa tingsrätter**

Tingsrätt	rådman, tillika avdelnings- ordförande	rådman	Tingsrättens domkrets består huvudsak- ligen av områden från nuvarande	
			domsaga	rådhusrätt
<i>Under Svea hovrätt</i>				
Norrhälje		1	Mellersta Roslags Norra Roslags	
Södertälje		4		Södertälje
Södertörns		5	Södertörns	
Uppsala		6		Uppsala
Uppsala läns norra		1	Uppsala läns norra Norra Roslags	
Eskilstuna		6	Livgedingets	Eskilstuna
Örebro		6	Östernärkes	Örebro
Sandvikens		1	Gästriklands västra Gästriklands östra	
<i>Under Göta hovrätt</i>				
Linköpings		6	Linköpings	Linköpings
Motala		1	Aska, Dals o. Bobergs	Motala
Norrköpings	1	7	Bråbygdens o. Finspångs läns Hammarkinds, Stegeborgs o. Skärkinds	Norrköpings
Eksjö		3	Norra o. Södra Vedbo Njudungs	
Jönköpings		4	Tveta, Vista o. Mo	Jönköpings
Ljungby		1	Sunnerbo	
Växjö		3	Östra Värends Mellersta Värends Västra Värends	Växjö
Kalmar		1		Kalmar
Lidköpings		1	Skarabygdens Kinnefjärdings, Kinne o. Kållands	
<i>Under hovrätten över Skåne och Blekinge</i>				
Hälsingborgs	1	7	Luggude	Hälsingborgs
Lunds		3	Torna o. Bara	Lunds
Malmö	5	¹ 16	Torna o. Bara	Malmö

¹ Varav 2 extra.

Tingsrätt	rådman, tillika avdelnings- ordförande	rådman	Tingsrättens domkrets består huvudsak- ligen av områden från nuvarande	
			domsaga	rådhusrätt
<i>Under hovrätten för Västra Sverige</i>				
Varberg		1		Varbergs
Mölnadals		2	Askims o. Mölnadals	
Sävedals		0	Hisings, Sävedals o. Kungälv	
Uddevalla		3	Sunnervikens	Uddevalla
Borås		5	Borås	Borås
Sjuhäradsbydens		1	Marks Kinds o. Redvägs	
Arvika		1	Södersysslets Nordmarks Jösse	
Karlstads		4	Mellansysslets	Karlstads
Sunne		1	Fryksdals Älvdals o. Nyeds	
<i>Under hovrätten för Nedre Norrland</i>				
Jämtbygdens		1	Jämtlands östra Jämtlands norra Jämtlands västra	
Östersunds		1		Östersunds
<i>Under hovrätten för Övre Norrland</i>				
Skellefteå		1	Västerbottens mellersta Skellefteå	
Haparanda		1	Kalix Torneå	
Summa	7	105		